A Somogy Vármegyei Közgyűlés azon személyek és kollektívák elismerésére, akik kiemelkedő tevékenységükkel a megye fejlődését szolgálták, illetve munkájukkal kimagasló érdemeket szereztek, elismeréseket alapított.

A Somogy Vármegyei Közgyűlés 2023 szeptemberi döntése értelmében a Vármegye legrangosabb elismerését, a **Pro Comitatu Somogy Díj**at

Prof. Dr. Szakály Sándor, a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár főigazgatója vehette át.

Szakály Sándor Széchenyi-díjas történész, az MTA doktora, a Károli Gáspár Református Egyetem egyetemi tanára, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság elnökhelyettese, a Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság elnöke, a Duna Televízió egykori alelnöke. – Csak néhány beosztás és megbízatás azon hittel-lélekkel végzett feladatokból, amely az 1955-ös születésű, törökkoppányi gyökereire oly büszke történészprofesszor tevékeny életútjának része.
A XX-XXI. század legkiválóbb kutatóinak egyike mindig meghatározónak tartotta somogyi származását, s a fővárosba kerülvén is kiemelt figyelmet fordított arra, hogy ápolja kapcsolatait akár egykori alma matere, a Munkácsy Mihály Gimnázium tanári karával, diákságával, akár a TIT vármegyei szervezetével, ahol rendszeres előadó, akár a vármegye és a vármegyeszékhely notabilitásaival. Számos közéleti megbízatását arra használja, hogy lobbizzon a jóért, miközben amolyan „szent megszállottsággal" határon innen és túl a legkülönbözőbb korosztályok előtt beszélve, hinti a tudomány magvait, s teszi mindezt missziós céllal. Közérthetően s igényesen, a tudományos ismeretterjesztés szándékával, sokak közelébe hozva a legújabb kutatási eredményeket, premier planba állítva hazánk történelmét, kiemelkedő személyiségeit. Ezáltal is pallérozva egy nép intellektusát, felnyitva szemét a hazaszeretetre, ébresztgetve és erősítve a szocializmus évtizedei alatt előre megfontolt szándékkal, mesterségesen elaltatott nemzettudatát.
A rangos díjak és kitüntetések tucatjaival elismert, jelentős alapítványok kuratóriumi tagjának felkért, s más szervezetek vezetésébe választott, könyvek sorát jegyző történészprofesszor – aki gyakori meghívottja televíziós beszélgetéseknek –, fő kutatási területe a magyar sporttörténeten túl Magyarország szerepe a második világháborúban, az 1919-1945 közötti magyar királyi csendőrség, a magyar katonai felső vezetés, valamint a magyar katonai nevelés és tisztképzés 1868-1945 között.
A professzor urat Somogy vármegye rendezvényein is számos alkalommal előadóként köszönthettük, több esetben rajta keresztül sikerült minisztériumi forrást találni egy-egy, a vármegye imázsát erősítő könyv megjelentetéséhez. A Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság elnökeként pedig többek között azon fáradozik, hogy további forrást találjon a Somogy folyóirat kiadásához; az országban egyedüli olyan periodika folyamatos megjelentetéséhez, amely a vármegye nevét viseli címében.
Professzor úr mindenütt büszkén és lelkesen beszél szülőföldjéről, s nemcsak beszél, hanem évtizedek óta tesz is érte. Egy ideje kétlaki életet él; a hétvégék többségét is Balatonföldváron tölti feleségével. Azt tervezi, nyugdíjas éveit itt, Somogyban, fiatalkorának kedves településén éli majd. Abban a városban, amelynek képviselőtestülete – Törökkoppányhoz hasonlóan –, díszpolgárának választotta.
Szakály Sándor a Somogyból indultak című, a vármegyei önkormányzat által kiadott interjúkötetben is nyomatékosítja: „Nem árt, ha a történelem bizonyos korszakait újrakutatják, újragondolják, hiszen a história soha nem egy lezárt korszakot jelent." De azt is fontosnak tartja kiemelni – s erre már korábban, a Somogy Polgáraiért díj átadásakor is utaltam: „Az én értékrendem szerint az úriember nem jobb- és baloldali kategória: az úriember, az úriember."

Somogy Polgáraiért Díjban részesült:

Bodó László, a „KÖTÉL" Kaposvári Önkéntes Tűzoltó és Életmentő Egyesület elnöke

Az általa vezetett egyesület 1998-ban alakult Kaposvár és környéke jobb tűzvédelmének megteremtése, a lakosság veszélyhelyzetekben történő hatékony, szakszerű mentése, az élet védelme, a hivatásos szervek ez irányú tevékenységének segítése céljával. Egy öreg kisterepjáróval kezdték, de ma már korszerű, a mentési tevékenység teljes spektrumához szükséges eszközökkel vannak felszerelve. Szakmai felkészültségüket, hivatástudatukat országos és nemzetközi szinten is ismerik és elismerik. 25 éves fennállásuk során több mint 1000 bevetésen vettek részt, melyek jelentős részét a balesetek következtében szükséges, úgynevezett műszaki mentések teszik ki, de közel 200 tűzesetnél és száznál több eltűnt személy felkutatásánál is részt vett a 75 önkéntesből álló egyesület.

Dr. Puskásné dr. Brigovácz Anna Éva, a Somogy Vármegyei Kaposi Mór Oktató Kórház nyugalmazott osztályvezető főorvosa

A szigetvári születésű doktornő 1980-ban diplomázott Pécsett, majd 1985-ben reumatológiából és fizioterápiából, 1988-ban mozgásszervi rehabilitációból szerzett szakképesítést. 41 éven át gyógyította betegeit. Nagy empátiával és szakmaszeretettel. Ez idő alatt mintegy 15 ezren töltöttek el rövidebb-hosszabb időt az osztályon. Mindig arra törekedett, hogy a testtel együtt a lelket is gyógyítsa. S mivel érezte a betegek bizalmát, így rendelőben és kórteremben egyaránt képes volt mosolyogni, ami fél gyógyulás. Alorvosból fokozatosan jutott egyre feljebb a ranglétrán; a kórház Mozgásszervi Rehabilitációs Osztályának osztályvezető főorvosaként vonult nyugdíjba 2021-ben. Hosszú éveken át oktatta a jövő szakembereit, széleskörű társadalmi tevékenységet folytatva. Nyugdíjasként sem tétlenkedik: boldogan vállalt önkéntes szolgálatot a Szent Fausztina Irgalmasság Házában.

Gádor Dénes Lajos nyugalmazott borász

1972-ben a Balatonboglári Mezőgazdasági Kombinátnál helyezkedett el, a 90-es évek második felében borászati vezetőnek nevezték ki, emellett 2003-tól 2008-as nyugdíjazásáig a Hungarovin, Törley és Etyeki Pincegazdaság borászati szakmai vezetője volt. A 90-es évektől a Magyar Borakadémia rendes tagja, ill. a kezdetektől a Dél-Balatoni Borút Egyesület tagja, 2007-2019 között elnöke. Főborászként számos hazai és nemzetközi borversenyen ismerték el borait, sikerei és szakmai tapasztalata alapján Magyarország legismertebb borászai között tartják számon. Nemzetközi hírnevét leginkább a Németországban Balaton néven forgalomba hozott kékfrankos hozta meg. Borvidéki, illetve országos borversenyek állandó bíráló tagja, olykor a bíráló bizottság elnöke.

Prof. Dr. Gyuricza Csaba, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem rektora

A gyomai születésű agrármérnök, talajtani szakmérnök, egyetemi tanár, az MTA doktora, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem alapító rektora, aki a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaság-tudományi Karának hallgatója volt 1991-1996 között. 1996-ban egyszerre nyert felvételt a Gödöllői és a Bécsi Agrártudományi Egyetem nappali doktori képzésére, melyeket párhuzamosan végzett el. Több mint 10 éve kötődik Kaposvárhoz, illetve a jogelőd Kaposvári Egyetemhez. Korábbi oktatási-kutatási tevékenysége megalapozta a kapcsolatát az intézmény és a város, a megye vezetőivel, munkatársaival. A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem rektoraként többek között azért munkálkodott, hogy Kaposváron minél magasabb színvonalú, a munkaerőpiaci igényeknek mindinkább megfelelő, új képzéseket indítson az intézmény. Az elmúlt két évben 100 helyet javított a nemzetközi rangsor agrártudományi szekciójában, miközben a MATE és a Kaposvári Campus megsokszorozta a felvett hallgatók számát. S a legfrissebb hír: a MATE bekerült a legkiválóbb tíz hazai felsőoktatási intézmény közé.

Marcali Bajtársi Egyesület Dalárdája

A dalárda a Marcali Bajtársi Egyesület tagjaiból alakult 20 esztendeje. A tagság túlnyomó többsége az alakuláskor és most is nyugállományú katonákból, rendőrökből, tűzoltókból áll. Céljuk a katonai hagyományok, a magyar dalkultúra ápolása, amelyhez a katonadalok átörökítése, népszerűsítése is hozzátartozik. Kezdetben csak katonadalokat énekeltek, majd folyamatosan bővítették repertoárjukat. 2016-ban „Korzó Díj”-at, „Városi Alkotói Díj”-at kaptak, 2012-ben és 2021-ben a dalárda munkáját a Honvédelmi Miniszter a Magyar Kultúra Napján dicsérő oklevéllel ismerte el.

Mestyán Valéria, a Balatonkeresztúri Közös Önkormányzati Hivatal címzetes főjegyzője

Közigazgatási pályáját 1983-ban adminisztrátorként a Balatonkeresztúri Községi Közös Tanács Szakigazgatási Szervénél kezdte, majd igazgatási előadó lett. Miután az Államigazgatási Főiskolai tanulmányait befejezte, 1993 februárjától kinevezték Balatonkeresztúr jegyzőjének, 2006-tól pedig körjegyzőként tevékenykedik, mivel csatlakozott hozzájuk Balatonmáriafürdő, ám 2013-tól Balatonberény is tagja lett a körjegyzőségnek, így a hivatalvezetői feladatokat 3 településen látja el. Szakmai munkája és elhivatottsága mellett a helyi civil szervezetek működésének, életének is meghatározó személyisége. A civil szervezetek létrehozásában, törvényes működésében is aktív segítséget nyújt. Munkáját átlagon felüli aktivitás jellemzi, tevékenységének köszönhetően a települések jelentős pályázati támogatásokhoz jutottak.

Neisz Péter Ferenc nyugalmazott tanár

9 éves koráig papnak készült, ekkor tudta meg, hogy a papok nem nősülhetnek, és inkább a pedagógus pályát választotta. 1971-ben végzett Szegeden. 1979-ben „gyüttmentként” került Somogyba, az ádándi szakmunkásképzőbe, ahol kollégiumi nevelőtanároskodott. A Berzsenyi Dániel Közművelődési Egyesület alapítója és kulturális alelnöke. Az általa létrehozott és működtetett népfőiskola, több mint 100 előadásával, országos hírnévre tett szert. A Pro Villa Nostra Alapítványban is aktívan részt vett, ő szervezte a Katolikus Karitász adománygyűjteséit, s kivette részért az Ádándról szóló könyv összeállításából is. Siófokon közművelődési főtanácsosként segítette a város civil szervezeteit, de az Aranykagyló Nemzetközi Folklórfesztivál létrejöttében és a helyi néptáncos élet megszilárdításában is tevékeny szerepet vállalt. Az ő idejében szaporodtak meg Siófokon a köztéri szobrok, és hazahozta Kálmán Imre hagyatékát is. Szívügye a határon túli településekkel való kapcsolattartás, s az, hogy a diákokkal megismertesse az anyaországon túli magyarságot.

Németh Kornél, a balatonszemesi Danuvia 125 Sport és Közösségfejlesztő Egyesület elnöke

1968-ban kezdett komolyabban foglalkozni a motocross-szal; első sikereit junior bajnokságban szerezte. 1973-ban 3. helyezést ért el országos bajnokságon. 1977-ben a BHSE színeiben szerezte meg első bajnoki címét. Miután leszerelt, Kaposváron folytatta sporttevékenységét, a kaposvári Volán igazolt versenyzője lett, kiváló eredményeket elérve. Egyesületével több csapatbajnoki címet szereztek, sportteljesítménye alapján kétszer év sportolója lett Somogyban, 9-szer magyar bajnok, egyszer BBK győztes. Edzői pályafutása a Volán szakosztálynál kezdődött, amit Komlón a válogatott kapitányaként folytatott. Ez idő alatt két szakosztályt hozott létre. Tanítványai több világbajnoki, Európa bajnoki és magyar bajnoki helyezést értek el. Az edzői kollégium tagjaként az edzőképzésben is szerepet vállalt. Három és fél évtized alatt közel 300 gyermeket nevelt a sportra és az életre. Edzői pályafutása legkiemelkedőbb teljesítményét ifj. Németh Kornél eredményei adták.

Pintér László József, a Siófoki Férfi Dalkör Egylet elnöke

aki 60 éve, 15 éves korától énekel a Dalkörben, 30 éve pedig vezető szerepet is betölt. Sporthajó és csónaképítő mesterként dolgozott 43 évig. 1993-ban megválasztották a kórus titkárának. 1996-tól,

mint ügyvezető elnök szervezi a kóruséletet. Ezekben az években újra sikerült irányításával a 20-as években elindított Balatoni Dalostalálkozót, és az 1931-ben első ízben kiírt Balatoni Férfikari Dalosversenyt újraindítani és nemzetközivé tenni. Elindította a Balatoni Városok Kórustalálkozóját, és megadatott számukra, hogy együtt énekeljenek a Felvidéki, a Délvidéki-Szerbiai-Horvát-Szlovén, az Erdélyi-Székelyföldi magyar kórusokkal is. 2019-től a Siófoki Férfi Dalkör Egylet elnöke.

Spanics Ágnes nyugalmazott somogyszobi pedagógus

A somogyhárságyi születésű pedagógus elkötelezett somogyi polgár. Évtizedek óta a vármegye népi értékeinek őrzője. Kezdeményezője és megalapítója volt a somogyszobi „Vilma-ház"-nak. Ide gyűjtötte össze a térség népművészeti alkotásait, használati tárgyait, viseletanyagát, a falusi iparosok szerszámait. Több évtizedes munkája eredményeként az ide érkező turisták, diákok, kutatók hiteles képet kapnak Somogyország egyedi, gazdag néphagyományaiból. Emellett a térség ételeivel, táplálkozási szokásaival is megismerteti a látogatókat, s a Vilma-ház nyáron több turnusban biztosít helyet hagyományőrző táboroknak. Somogy egyik leglátogatottabb kiállítása, amely megkapta az Örökségünk- Somogyország kincse címet.

Wéber Antal tűzoltó dandártábornok, a Somogy Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság nyugalmazott igazgatója

A BM Tűzoltó Kiképző Központ tiszti átképző szakjának elvégzése után, 1985-ben kezdte meg hivatásos tűzoltó szolgálatát a Zala Megyei Tűzoltó-parancsnokság állományában kiemelt főelőadóként. 1994. januárjától a Tűzoltási és Mentési Osztály, majd a Felügyeleti Osztály munkáját irányította. 1997. decemberétől a Parancsnokság Tűzoltási és Ügyeleti Osztály osztályvezetői feladatait látta el. 2000-ben lett a Zala Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Mentésszervezési Osztály vezetője 2007. szeptemberétől a Zala, 2012. júliusától a Tolna, 2014. májusától pedig a Somogy Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatói feladatait látta el kiemelkedő szakmai színvonalon.

Örökségünk - Somogyország Kincse Kitüntető Címet kapott:

Rudnay Gyula festőművész életműve

A Kossuth-díjas festő- és grafikusművész, főiskolai tanár, aki Munkácsy realizmusát, a nagybányai iskola plein air stílusát vitte tovább – egyesítve posztimpresszionista elemekkel. Rudnay Gyula életének több nyarát töltötte Bábonymegyeren. A magyar kritikai realizmus jelentős alakja öregkori képein híven ábrázolta a falu egyszerű motívumait. A festőművész egykori lakóházát az 1980-as években visszavásárolta unokája, dr. Halasy Miklós, aki a tönkrement épületet felújította és emlékházzá alakította. Rudnay Gyula nevéhez fűződik az evangélikus templom előtt álló, különlegesen szép, a háború áldozatai tiszteletére emelt emlékmű és az evangélikus templom oltárképe.

Páll Endre vadászíró életműve

Páll Endre erdőmérnök és vadász munkásságával nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy Magyarországot „vadászati világhatalomként" emlegessék. Vadászgenerációkat nevelt ki, s példás szakmai tevékenységén kívül ismert szakírói és szépirodalmi munkássága is. 1966-ban jelent meg első könyve „A vaddisznó és vadászata" címmel, amelyet olyan alapművek követtek, mint A Vadásztarisznya, A gímszarvas és vadászata, vagy a Legjobb vadászni című kötetek, de számos iránymutató szakcikk szerzője is. A Gyótai Vadásztársaság örökös és tiszteletbeli tagja és

vadászmestere 2013-ban, 90 esztendős korában hunyt el. Emlékére a gyótai vadászház előkertjében a vadásztársaság, a vármegyei vadászkamara és vadászszövetség emlékoszlopot állíttatott, amely oszlop tövében mindig talál az odalátogató egy csokor friss mezei virágot, vagy éppen egy tölgyfáról szakított töretet.

Lelle Néptánc Egyesület

Tavaly ünnepelte fennállásának 30. évfordulóját. 1993 óta lelkesen őrzi hagyományainkat, dalainkat, táncainkat. A Lelle Néptáncegyüttes az általános iskola diákjaiból alakult, majd 2010-ben egyesületté alakult. Fő célkitűzése a néptánc, a népzene, a népviselet megőrzése és továbbadása, az ifjúsági közösségépítés és közösségfejlesztő kapcsolatok kialakítása a néphagyományok útján. Elsősorban ifjúsági korosztály alkotja a tagságot, amely 50 főből áll, életkoruk 5-25 év közé tehető. Gazdag repertoárjukban szinte valamennyi tájegység tánckultúrája megjelenik, így nem csoda, hogy hazai és külföldi előadásaikon mindig felzúg a vastaps.